

LIKAVAN

Časopis pre
Likavčanov

Noviny obce Likavka

vychádzajú 2 x ročne, júl 2023, ročník XXX, číslo 1

Zazvonil posledný zvonec školského roku

Príhovor starostu

Drahí Likavčania
ubehol prvý polrok roka 2023 a preto by som Vás chcel prostredníctvom nášho obecného časopisu poinformovať o obecných aktivitách a dianí v obci. No najprv Vám chcem všetkým Likavčanom zaželať príjemné letné a najmä dovolenkové obdobie, aby ste načerpali množstvo síl a energie. Nájdite si čas na dokonalý oddych, ktorý je potrebný v dnešnej uponáhľanej dobe. Deťom prajem skvelé prázdniny plné nádherných a nezabudnuteľných zážitkov.

Čo je nové na obecnom úrade?

Na obecnom úrade nastali viaceré zmeny. V Likavke oficiálne zanikol stavebný úrad v podobe, v akej sme ho roky poznali. Obec sa v tomto ohľade pričlenila k spoločnému stavebnému úradu v Ružomberku. Takže vybavenie stavebných konaní už budú občania riešiť na stavebnom úrade v Ružomberku. V Likavke si budú môcť ľudia podať iba žiadosti na vydanie územných rozhodnutí a stavebných povolení. Povolenia, ohlášky drobných stavieb a rozkopávkov miestnych komunikácií, potvrdenia o veku stavby, poskytnutie územno-plánovacích informácií a pod., aj naďalej vybavíte na úrade v Likavke.

Pracovne sme sa rozlúčili s pracovníčkou zo stavebného úradu pani Editkou Šaravskou, ktorá si svoju prácu vykonávala svedomito.

Nová posila Daniela Šventová prišla na Školský úrad k vedúcemu ako posila na čiastočný úväzok. Prajeme jej veľa pracovného elánu a nech sa jej u nás dobre robí.

K personálnej zmene došlo aj na úseku správy miestnych daní a pokladní. Máriu Žerebákovú, ktorá sa teraz teší z rodičovských povinností, nahradila Lucia Halušková.

Výberové konanie prebiehalo aj na post hlavného kontrolóra. Z troch uchádzačov si svoje miesto obhájila Janka Pavlíková.

Obecné zastupiteľstvo pracuje v novom zložení, šiesti poslanci pokračujú v obecnom parlamente z minulých období, traja sú noví. Spolupráca starostu a poslancov OZ sa javí ako dobrá a konštruktívna. Aj komisie pri obecnom zastupiteľstve sa ujali svojej činnosti a sú výraznou pomocou vedenia obce.

Na čom pracujeme?

Na úrade pracujeme na dlho očakávanej zmene systému platby za komunálny odpad. Paušálny poplatok vyberaný na počet osôb v domácnosti zmeníme na poplatok za reálne naplnené zberné nádoby. Naša zberová spoločnosť už má od marca tohto roka namontovanú technológiu na váženie odpadu v zbernej nádobe a na odčítanie údajov o jej vlastníkovi. Zo strany obce je k tejto technológii potrebné obstaráť čipy, ktoré sa umiestnia na zberné nádoby a identifikujú pôvodcu odpadu a tiež softvér, ktorý údaje od zberovej spoločnosti prekopíruje do dátového systému obce.

Finančný dopad hospodárskej krízy a vojny na Ukrajine cítime všade. Najviac zaťažujúce sú inflačné tlaky na cenu materiálov, práce, ale najmä energií. Aj nás zasiahla energetická kríza v plnom rozsahu a výdavky na energie nám aj napriek silným investíciám do znižovania energetickej náročnosti našich obecných budov výrazným spôsobom narástli a obmedzili investičné aktivity, či podporu spoločenských a kultúrnych podujatí (napr. detského folklórneho festivalu).

Napriek tomu, že prísun podielových daní prevyšuje prognózu, finančnú rezervu obce na nepredvídané výdavky alebo operatívne výdavky do rôznych projektových záležitostí máme momentálne naozaj na minime. Je to niekoľko desiatok tisíc eur, čo je v našom prípade naozaj málo. Rezervný fond sa naplní prebytkom z minulého roka sumou takmer 200.000 eur. Vlni sme teda hodne ušetrili, najmä z obavy nad nepredvídateľným rokom 2023. Rezervný fond ale obce tvoria za účelom efektívnej rezervy na finančne náročné investície – budovanie a obnovu ciest, alternatívne zdroje energií, odpadové hospodárstvo a pod. Obec napriek finančne skromnejším podmienkam pokročila vo viacerých dlhodobých plánovaných projektoch z minulých rokov už do fázy realizačnej.

Dosiaľ najväčšou zrealizovanou investičnou aktivitou tohto roka bolo **odstránenie havarijného stavu opláštenia telocvične ZŠ s MŠ**, budovy, ktorá bola postavená začiatkom 80-tych rokov a odvtedy v nej boli stále pôvodné okná. Vieme si predstaviť, v akom „vzetre-

nom“ stave už boli. Kúrili sme do ľufu, preto štát uznal havarijný stav a poskytol obci prostriedky na výmenu okien a menšie stavebné úpravy, ktoré s tým súviseli. Obrovské okenné tabule umiestnené vysoko pod stropom si vyžadovali technologicky dosť náročné postupy. Takmer stotisícová finančná injekcia sa premietla hlavne do tohto vylepšenia objektu. Dobrou správou je aj to, že sa už cez nové okná dá hala aj vetrať, čo doteraz nebolo možné.

Výmena okien v školskej telocvični.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny podporilo aj v našej obci výstavbu **detského ihriska Rodinka** a schválilo nám na tento účel dotáciu 33.100 eur. Žiadosť sme podávali pred rokom a teraz sme ju začíname postupne realizovať (projektová dokumentácia, stavebné povolenie, verejné obstarávanie). Za ten čas sa samozrejme ceny pomenili smerom nahor a podobne, tiež efekt prudkého nárastu cien dreva ako stavebnej hmoty, to bude musieť obec hradiť zo svojich zdrojov. Uvažovanú spoluúčasť obce budeme teda musieť pravdepodobne výrazne navýšiť. Ihrisko postavíme na obecnej parcele v severnej časti obce na Vyšnom konci pri potoku Žabovo. Jeho konečná vizuálna podoba je už k dispozícii. Všetky prvky budú z agátového dreva, máme tam plánované dve pieskoviská v tvare loďky, potom je tam aj samotná loď s niekoľkými preliezačkami, šplhačkami a kĺzačkami, jeden kolotoč, 2 hojdačky - hniezda, dve reťazové štvorhojdačky. K tomu osadíme lavičky, smetné koše no a nechýba ani fit dráha na pestovanie fyzických zručností a obratnosti u detí. Nakoniec objekt oplotíme.

Už od konca minulého roka máme od súhlasený nenávratný finančný príspevok na výstavbu zberného dvora v areáli Lesov SR oproti pekárni vo výške viac ako 650 tisíc eur z Kohézneho fondu Európskej únie v rámci operačného programu Kvalita životného prostredia. Máme už podpísanú aj zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, prebehlo obstarávanie na dodávateľa stavby, na dodávku techniky, stavebný dozor a externý manažment projektu. V rámci neho získame teleskopický manipulátor, veľmi žiadané zariadenie, plus náves ku traktoru na prevoz veľkokapacitných kontajnerov a veľkú vlečku ku traktoru na prevoz odpadu. Výrazne si tak polepšíme na mobilite v súvislosti s odpadovým hospodárstvom. Zberný dvor bude pozostávať z hál, unimobunky pre obsluhu, mostovej váhy, spevnených plôch a kontajnerov, kamerového systému a dopravného značenia. Zberný dvor chce naša obec začať realizovať už v letných mesiacoch. Potešujúce je, že poskytovateľ finančného príspevku v ňom na základe znaleckého posudku zohľadnil aj všeobecný nárast cien materiálov a práce.

Po druhýkrát sme podali žiadosť o finančné prostriedky na **výstavbu obecných nájomných bytov** na Ulici Jozefa Bellu, v bývalom areáli Štátnych lesov. Tento sme kúpili pred tromi rokmi práve za týmto účelom. Stavebné povolenie máme k dispozícii od minulého roka, vy-súťažný zhotoviteľ firma Metrostav by mal projekt zrealizovať za necelé dva milióny eur a zhruba za 12 mesiacov. Sme presvedčení, že poučení z chýb, ktoré sme urobili pri podaní tejto žiadosti vlani a ich následnom odstránení, budeme tento rok úspešní a ministerstvo dopravy a ŠFRB nám peniaze posunú a

Vybudované trhové miesto pred obecným úradom.

snáď už ku koncu roka sa pustíme aj do realizácie stavby.

Začiatkom roka naša obec podala žiadosť na riešenie havarijného stavu spoločných priestorov budovy 2. stupňa základnej školy. Predmetom žiadosti bolo odstránenie havarijného stavu podláh a celkovo povrchov desiatky rokov starých, s rozpadnutými a vydutými obkladačkami. Chceme ich nahradiť kvalitným a ľahko umývateľným linoleom, v tejto časti žiadosti sme ale neuspeli. Podarilo sa nám získať prostriedky na **obnovu osvetlenia na chodbách**, jedná sa o niekoľko desiatok svietidiel na troch podlažiach, vrátane obnovy vykurovania, tu budeme meniť staré plechové rebrové radiátory. Na tieto práce sme získali dotáciu zhruba 25 tisíc eur.

Práce bude zhotoviteľ, ktorého momentálne obstarávame v procese verejného obstarávania, realizovať v rámci prázdninových aktivít.

Obec pracuje na príprave ďalších projektov, ktorých realizácia sa v prípade ich podpory dotáciami uskutoční najskôr v budúcom roku. Ide o **podanie žiadosti o dotáciu na rekonštrukciu sociálnych zariadení a odvedenie odpadových vôd v kultúrnom dome**. Momentálne je totiž hlavné potrubie vedené popod sálu a v prípade jeho upchania je to časovaná bomba.

Ďalší projekt, na ktorom pracujeme je vízia energeticky úsporného regiónu. Jedná sa o komplexný projekt viacerých obcí nášho okresu, kde by obce mali získať prostriedky na **zlepšenie svojej energetickej bilancie** formou dotácií na výstavbu fotovoltických elektrární, tepelných čerpadel a podobných alternatívnych zdrojov.

Pracujeme aj na vypracovaní **Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na r. 2022 - 2030**. Ide o strategický dokument rozvoja obce, kde musia byť zakotvené všetky aktivity (aj potenciálne), ktoré chceme a hlavne potrebujeme zrealizovať, a na ktoré chceme žiadať dotačné prostriedky.

V druhej polovici tohto roka chceme realizovať aj projekt **prístavby hasičskej zbrojnice**, takisto podporený pred dvoma rokmi dotáciou 30 tisíc eur z ministerstva vnútra. Na prešetrovanie zákonnosti podanej žiadosti o dotáciu bol podaný podnet, takže sme s prácou stáli vyše roka. Medzitým samozrejme išli ceny hore, ten istý efekt ako pri všetkých investíciách, ktoré prešli obdobím

Naproyektované detské ihrisko RODINKA na Vyšnom konci pri potoku Žabovo.

Z MATRIKY

NARODILI SA

Teo Lubelec, Richard Flajs
Sebastián Žákovský, Noel Kvasničák,
Šimon Konderík, Anna Lengyel,
Nina Kolodzieyska, Nadya Majtenyi,
Alžbeta Dobiašová, Linda Nemčeková,
Mária Džumeljová

OPUSTILI NÁS

Ľudmila Bystričanová (80-ročná),
Bc. Štefan Gadáč (75-ročný), Jozef
Řešetka (63-ročný), Janka Bachano-
vá (74-ročná), Ľudmila Kellová
(76-ročná), Albína Klačková (94-roč-
ná), Anna Bakošová (76-ročná), Jú-
lius Handák (90-ročný), Milan Tre-
pán (75-ročný), Stanislav Turan
(55-ročný), Pavol Apolenár (62-roč-
ný), JUDr. Mária Hudáková (75-roč-
ná), Oliva Lauková (81-ročná), Dag-
mar Štachurová (45-ročná), Ľudmila
Jančeková (70-ročná)

čakania na realizáciu v rámci ostatného roka.

Dotáciu použijeme najmä na nákup materiálu a odborné profesie, základné stavebné práce vykonáme svojpomocne, najmä za pomoci členov tunajšieho DHZ a obecnej pracovnej čaty. Jedná sa o prístavbu, v ktorej vznikne ďalšia garáž na parkovanie techniky. Aktuálny stavebný rozpočet prístavby výrazne prekročil 40 tisíc eur a to bez pripočítanej dobrovoľníckej práce. Po vysúťažení dodávateľa materiálu a odborných profesií spoznáme reálnu cenu diela.

Zhotoviteľ diaľnice Združenie Čebrať má stavebné práce prebiehajúce v katastri našej obce rozdelené na viacerých stavebných objektoch. Nepretržite sa realizuje tunel – sekundárne ostenie je zhotovené približne na 60%. Prebiehajú práce na horných konštrukčných vrstvách na cestných úsekoch mimo tunela v km 7,8 až 8,2. Na moste 210 (prvom za tunelom) je dobudované jeho prísľušenie – najmä betónové rímky. Na novej účelovej komunikácii ku hradu boli položené konštrukčné asfaltové vrstvy. Zhotoviteľ naďalej pracuje na pripojovacej vetve diaľnice ku križovatke LA1 – budúci kruhový objazd pri vjazde do obce. Tu vidno vyrovnané zemné pláne, zabudované drenážne a odvodňovacie prvky. Začali sa realizovať okružné križovatky a za týmto účelom bolo zriadené provízorne stavenisko na časti parkoviska na prístupovej

cesty na hrad. Termín dokončenia diela sa zatiaľ nemení, je ním koniec budúceho roka.

Kultúrnospoločenský život v obci

Z pohľadu kultúrnych a spoločenských aktivít je určite potrebné spomenúť nasledovné:

V marci sme do života uvítali naše najmenšie detičky. V minulom roku sa v Likavke narodilo 28 detí (17 chlapcov 11 dievčat), čo je mierny nárast oproti roku minulým. Rodičia detí boli obdarovaní finančným darom vo výške 100 eur a vecným darom v sume 50 eur. Prajeme Vám všetko dobré, najmä veľa zdravia, veľa radosti zo svojich ratolestí.

Likavskí divadelníci našťudovali výbornú situačnú komédiu s aktuálnym obsahom, divadelnú hru pod titulom Manžel pre Opalu a úspešne sa s ňou prezentujú aj po okolitých obciach. Ak si ju niekde budete môcť pozrieť, srdečne pozývam, čaká vás príjemný zážitok.

V rámci marca - mesiaca knihy naša knižnica pripravila besedy pre deti z MŠ

u. fond
na podporu
umenia

Likavka aj pre deti z Martinčeka, nechýbali ani deti zo ŠKD ZŠ Likavka. Cieľom besied je vzbudiť u detí záujem o detskú literatúru a motivovať ich k čítaniu. Deti v rámci besedy získali bezplatné členstvo na rok 2023 v našej knižnici, verím, že ho aj využijú. Obec opäť podala žiadosť o dotáciu na nákup kníh na Fond na podporu umenia. Fond na podporu umenia našej žiadosti vyhovel a podporil nás sumou 2 000 eur. Za dotáciu budeme môcť počas prázdnin opäť zakúpiť nové knihy pre našich čitateľov.

Oslavy 78. výročia oslobodenia obce sa konali dňa 5.4.2023 za účasti členov

Oblasťného výboru Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov, žiakov ZŠ s MŠ Likavka a obyvateľov obce.

Na počesť oslobodenia obce sa konal XLII. ročník Behu oslobodenia o putovný pohár Obce Likavka. Po troch rokoch sme mali možnosť v našich uliciach sledovať aj súboje bežcov v rámci Behu oslobodenia.

Podujatie sa obnovilo po trojročnej pauze a tešilo sa veľkej účasti bežcov aj divákov. Prišlo mu aj počasie. Napriek tomu, že nie všetko sa vydarilo podľa plánu, takmer 80 organizátorov urobilo pre úspech podujatia všetko, čo bolo

v ich silách. Patrí im za to veľké poďakovanie. Rovnako treba oceniť aj všetkých, ktorí sa podujatia zúčastnili a potvrdili tak,

že organizovanie masových podujatí takéhoto druhu má svoje opodstatnenie a význam.

Gratulujeme všetkým víťazom, osobitne však absolútnemu víťazovi Janovi Wydrovi z Poľska, ktorý si ako päťnásobný víťaz nášho behu odniesol putovný pohár do trvalého užívania.

Potešilo nás množstvo nadšených detí a nárast záujmu ľudí o šport ako taký.

Tento rok sme sa z ekonomických dôvodov nepustili do organizovania detského folklórneho festivalu, teda nebude sa konať aj s kovidovým obdobím už štvrtý rok po sebe. Na rok ho už ale určite pripravíme.

Život je krásny, ...

V júni sme spolu s členmi sociálnej komisie boli zablahoželať ku krásnemu životnému jubileu pani Ludmily Lanovcovej, ktorá sa narodila 6.6.1928. Milo nás privítala, pohostila. Strávili sme príjemné popoludnie. Rozhovor s 95-ročnou, stále veľmi vitálnou ženou, ktorá aj napriek krásnemu veku má veľkú chuť žiť, bola pre nás inšpiratívnym zážitkom. Pani Ludmila Lanovcová vychovala 4 dcéry, ktoré jej robia radosť, má dobrého zaťa, starosti a robota ju ťahajú dopredu a dávajú jej

chuť do života rovnako ako viera v Boha. Ešte aj dnes si vie sama uvariť, dokonca aj si poriadí, do kostola si zavolá taxík, no proste je to úžasná sebestačná žena, ktorá sa nikdy s nikým nehnevala.

*Marián Javorka
starosta obce*

Chválime

Facebookovú stránku obce Likavka a jej adminku Ľubicu Kimicu za aktuálne pridávanie oznamov a príspevkov z diania v obci...

Karháme

Liptovské múzeum v Ružomberku za neupozornenie turistov a nevyznačenie aktuálnej trasy na Likavský hrad, keďže stále je tam pôvodný podchod zrušený a správny smer cesty nevyznačený. Turisti majú chaos ako sa dostať na hrad.

Usmernenie pre vlastníkov malých, domových čistiarní odpadových vôd

Na základe NOVELY vodného zákona č. 364/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov bol doplnený § 80f, podľa ktorého:

VLASTNÍK malej ČOV JE POVINNÝ POŽIADAŤ orgán štátnej vodnej správy (Okresný úrad Ružomberok, odbor starostlivosti o životné prostredie) o zosúladienie vášho povolenia na vypúšťanie odpadových vôd z ČOV do termínu 01.01.2024.

Novelou vzniká vlastníčkovi malej ČOV povinnosť zabezpečiť vykonávanie TECHNICKÉJ REVÍZIE ČOV a výsledky revízie zasielať do 30.01. orgánu štátnej vodnej správy.

V prípade, že povolenie na vypúšťanie odpadových vôd z ČOV SKONČILO dobu platnosti a je možnosť napojenia nehnuteľnosti, pozemku, kde vznikajú odpadové vody na verejnú kanalizáciu,

povolenie sa nevydá a vzniká povinnosť napojenia sa na verejnú kanalizáciu.

V prípade, že povolenie na vypúšťanie odpadových vôd z ČOV SKONČILO dobu platnosti a nie je možnosť napojenia sa na verejnú kanalizáciu, je potrebné požiadať o nové povolenie a ako prílohu k žiadosti doložiť vyjadrenie správcu toku: SVP, š. p., PHV, OZ Ružomberok, J. Jančeka 36, 034 01 Ružomberok.

Viac informácií: 044/4311425.

EURÓPSKA ÚNIA
Kohézny fond

Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou

www.op-kzp.sk

Prijímateľ: Obec Likavka Názov projektu: Zberný dvor Likavka

Hlavný cieľ projektu:

Zvýšenie miery zhodnocovania odpadov so zameraním na ich prípravu na opätovné použitie a recykláciu a podpora predchádzania vzniku odpadov

Dátum začatia realizácie projektu: 06.09.2016

Dátum ukončenia realizácie projektu: 31.12.2023

Nenávratný finančný príspevok : 650.700,40 EUR

Druh projektu: dopytovo orientovaný

MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Riadiaci orgán: Ministerstvo životného prostredia SR

A takto prešiel ďalší rok v materskej škole ...

Druhý polrok školského roku 2022/2023 sme v materskej škole otvorili fašiangovým obdobím, v ktorom určite nesmie chýbať „detský karneval“. Deti sa mohli potešiť zo zábavy v maskách aj pochutiť si na rôznych dobrotách.

Nezabúdame ani na hodnoty a múdrosti našich predkov, a tak sme sa spolu s deťmi zúčastnili kultúrno-výchovného podujatia pod názvom „Veľkonočné zvyky a tradície“ poriadaného v Liptovskom múzeu, kde mali deti možnosť oboznámiť sa s ľudovými zvykmi vo veľkonočnom období, ukázkami niektorých remesiel, dekoráciami a symbolickými predmetmi s veľkonočnou tematikou.

Vzhľadom k tomu, že naša materská škola sa prioritne zameriava na regionálnu výchovu, tak aj spoluprácu rodiny a materskej školy sme v predveľkonočnom období venovali ukázkam remesiel a zvykom liptovského regiónu v rámci „tvorivých dielní“. V materskej škole sme privítali nášho spoluobčana pána Eduarda Hrčku, ktorý deťom priblížil pletenie veľ-

konočných korbáčov a pani Andreu Kobrtkovú, pri ktorej sa deti oboznamovali s výrobou veľkonočných predmetov drôtikovou metódou. Pani učiteľky s deťmi, rodičmi starými rodičmi ozdobovali veľkonočné kraslice rôznymi technikami a cukrárenskou polevou maľovali perníkové veľkonočné vajčká. Popoludnie sa nieslo v duchu spoločnej práce, tvorenia, zdobenia, zábavy a dobrej nálady.

Mesiac knihy sme si pripomenuli „návštevu obecnej knižnice“, kde sme sa zoznámili s jej priestormi a knižnou ponukou. Deti si mohli vybrať a listovať v rozprávkových knihách, encyklopédiách, spoznávali spisovateľov a ilustrátorov detských kníh. Čas strávený s knihou pomáha dieťaťu rozvíjať fantáziu, predstavivosť a tak výrazne prispieva pri rozvoji reči. Teší nás, že aj rodičia pomáhajú vytvárať pozitívny vzťah detí ku knihám. Počas marcového týždňa prijali pozvanie do materskej školy, kde deťom počas dopoludnia čítali z rozprávkových kníh alebo sa zapojili do čítania deťom v domácom prostredí.

Apríl s májom sa niesli v duchu zápisov našich predškolákov do základnej školy a maličkých budúcich škôlkárov, ktorým sa v septembri otvoria brány materskej školy.

Zachovávanie ľudových zvykov a tradícií je súčasťou života detí v našej materskej škole, a tak po „Vynesení Moreny“ a privítaní jari si deti a zamestnanci spolu s pánom riaditeľom ZŠ s MŠ Likavka pripomenuli ďalší zo zvykov nášho kraja „Sadenie mája“. Za spevu piesní „Sadíme my máje...“ a „Ej máje, máje nerúbané“ najstaršie dievčatá materskej školy ozdobili farebnými stužkami vrchovec mája, ktorý odvážni chlapci postavili pred budovu materskej školy a neskôr preniesli do regionálneho kútika v interiéri materskej školy. Detský folklórny súbor „Slniečko“ obohatil „Sadenie mája“ kultúrnym programom pozostávajúcim z tancov a piesní.

Druhá májová nedeľa už tradične patrí všetkým mamám. Je to čas povedať im, ako ich máme radi, čo pre nás znamenajú a vyjadriť im našu vďačnosť za všet-

ko, čo pre nás urobili. Poďakovať sa im za nehu a starostlivosť, za opateru, nekonečnú trpezlivosť, za obetavosť a vrelú lásku. Na svoje mamy nezabudli ani naše deti a sviatok „Dňa matiek“ oslávili počas krásneho májového popoludnia. Pre mamy, staré mamy, otcov, starých otcov, tety, ujov, súrodencov i priateľov sa otvorili dvere Základnej školy s materskou školou v Likavke a v priestoroch jedálne po úvodných príhovoroch deti predviedli svoj pripravený program. Slávnosť otvorili deti z tretej triedy úvítacou básničkou. Po nich sa predstavil detský folklórny súbor „Slniečko“, ktorý prítomných potešil svojimi oduševnenými spevmi a tanečnými choreografiami. Pokračovali síce najmenší, ale o to odvážnejší prváčikovia, po nich vystúpili deti z druhej triedy a následne sa predviedli najstarší škôlkári z tretej triedy. Deti si pripravili s pani učiteľkami program, kde svoje ďakujem prejavili recitovaním, spevom a tancom. V záverečnej piesni vyspievané vyznanie lásky a vďaka si mamky vypočuli od všetkých detí, ktoré ich po nej obdarovali vlastnoručne vyrobenými darčekom.

Koncom mája nás dobrovoľní hasiči Silvester Slačka, Jozef Habala, Ján Kruták a Michal Buc privítali v hasičskej zbrojnici a zoznámili s jej vybavením, jednotlivými súčasťami hasičského výstroja, rôznymi potrebami či pomôckami potrebnými pri zásahoch a hasení požiarov ale aj pri záchranných prácach. Porozprávali nám, ako sa správať v prípade požiaru, aj to ako by sme sa mali chrániť a čoho sa vyvarovať. Na veľkú radosť detí si každé mohlo vyskúšať striekanie útočnými prúdmi z hasičského auta, hasičskú prilbu, zásahový odev i záchrannú vestu. Mali možnosť povoziť sa v hasičskom aute s húkajúcou sirénou a nahliadnuť do technického vybavenia hasičských aut. Deti plné krásnych zážitkov sa veľkým potleskom hasičom poďakovali.

Ani sme sa nenazdali a prehupli sme sa do letného mesiaca jún, ktorý sme začali osla-

vou „Dňa detí“. V rámci neho si deti preverili športového ducha, šikovnosť a zručnosť, zatancovali si, zaspievali, pochutili na rôznych dobrotách a všetky deti boli obdarované malým darčekom. Ale dovolím si povedať, že najväčším darom bola v tento krásny sviatočný deň pre nich jazda vláčikom. Ocko Jozef Hykel, ako rušňovoďič, pricestoval na zostrojenom vláčiku a povozil všetky deti po dráhe v priestore multifunkčného ihriska. Ujúkaniu, úsmevom a spevu nebolo konca. Malí odvážlivci sa zapojili do týždenného prípravného plaveckého kurzu, ktorý absolvovali v Gothál Liptovská Osada pod dozorom a výučbou plaveckých trénerov. Na koncoročný výlet sme sa vybrali do zábavného areálu Obrovo v Čutkovskej doline, kde deti okrem stretnutia so zvieratkami mali možnosť zažiť množstvo atrakcií a zábavy.

Záver školského roka patrí už tradične návšteve 1. triedy základnej školy a „Rozlúčke s predškolákmi“, kedy sa naše najstaršie deti lúčia s materskou školou. Pani učiteľka Bibiana Peniaková spolu s už „veľkými“ prvákmi ukázala našim deťom, čo všetko sa môžu naučiť za jeden rok v školských laviciach. Deti sa do školy tešia a s radosťou to ukázali aj počas svojej rozlúčky s materskou školou. Za prítomnosti svojich rodičov, pani učiteľiek a pána riaditeľa sa predstavili krátkym kultúrnym programom. Deti, ktoré sme sa počas ich celého pobytu v materskej škole usilovali pripraviť na školské vzdelávanie v základnej škole a na život v spoločnosti, boli obdarované knihami, spomienkovými darčekom a pán riaditeľ im odovzdal osvedčenia o absolvovaní predprípravného vzdelávania. Slávnostné

popoludnie sme zakončili zábavou s posedením.

Aj touto cestou by som sa chcela poďakovať všetkým, ktorí materskú školu vnímajú ako druhý domov svojich detí a svojím postojom, pomocnou rukou a srdečnosťou prispeli k pokojnému a radosnému priebehu celého školského roka. Zvlášť by som si dovoľila poďakovať sa pánovi starostovi obce za jeho ústretovosť a pozitívny prístup, pánovi riaditeľovi ZŠ s MŠ za jeho vedenie, spoluprácu a podporu, všetkým pedagogickým i nepedagogickým zamestnancom za ich prácu a deťom prejavenu starostlivosť a lásku, obetavým rodičom za ich pomoc pri realizácii rôznych akcií v rámci materskej školy i všetkým priateľom a priaznivcom detí materskej školy.

PaedDr. Renáta Mudičková

Deň rodiny v ŠKD pri ZŠ s MŠ Likavka

Hovorí sa, že mať miesto, kde sa môžeš vrátiť, je domov. Mať niekoho, kto ťa doma miluje, je rodina. Mať oboje, je najvzácnejší dar.

Rodina. Jedno slovo, bežne používané. Čo však pre nás znamená? Nikto na svete nám nedokáže dať to, čo môžeme prežiť jedine v rodine. Rodina však nie je samozrejmosť. Je to dar, ktorý si nevyberáme. Dostávame ju zadarmo, no nie nadarmo. Je najdôležitejšou hodnotou, ktorá si zaslúži podporu a uznanie. Preto už v roku 1993 Valné zhromaždenie OSN vyhlásilo 15. máj za Medzinárodný deň rodiny.

V jednej básni sa píše: „Rodina je ako strom ...“ a je to naozaj pravda. Tak ako koruna stromu poskytne ochranu všetkým jeho obyvateľom, tak aj pomyselná koruna rodiny ochráni svojich členov. Rodičia sú tmelom všetkých rodín, sú

vzorom pre svoje deti. A deti ich ľúbia a chcú sa im podobať. Niekedy im však túto svoju bezhraničnú lásku nevedia vyjadriť slovami.

Preto sme všetkých rodičov pozvali k nám do školy, kde si deti zo školského klubu pripravili pre nich milý kultúrny program. Dňa 29. mája sa chodba prvého stupňa ozývala spevom, recitáciou a tancom, ktoré s našimi „družinármi“ nacvičili ich panie vychovávateľky. O hudobný doprovod k piesňam sa postarali učitelia SZUŠ Jánoš, ktorí obetavo rozvíjajú hudobné talenty našich detí. Rodičom sa prihovril aj pán riaditeľ a poprial im veľa spoločných chvíľ, strávených so svojimi deťmi.

Na záver deti svojich rodičov obdarovali milými darčekom, ktoré mali symbolizovať spolupatričnosť ich rodín a ponúkli ich drobným občerstvením, ktoré pre nich pripravili ich panie vychovávateľky. Tie všetkým deťom želajú, aby ich ruky nikdy nezostali prázdne, aby sa svojich rodičov mohli držať obidvoma, lebo „dve ruky deťom tvoril Boh: pre ocka jednu, druhú mame.“

Základná škola Likavka na prehliadke regionálnej výchovy „Regionálne pexeso“ v Liptovských Sliačoch

Základná škola s materskou školou v Likavke vníma, že nezastupiteľné miesto v uchovávaní kultúrneho bohatstva má aj výchova a vzdelávanie. Od roku 2014 je členom Združenia pedagógov zo škôl s regionálnou výchovou. Cieľom regionálnej výchovy je prebudiť a rozvinúť citový vzťah jednotlivca ku krásam prírody a k výsledkom tvorivej činnosti obyvateľov určitého územia. Preto sa regionálna výchova podieľa na všestrannom rozvoji osobnosti žiaka a vedie okrem vyzdvihnutia národného povedomia žiakov k znalostiam kultúrnych a prírodných hodnôt, k citu k svojmu bydlisku, obci, regiónu a štátu, čo je aktuálnou súčasťou celoživotného vzdelávania a poznávania.

Základná škola v Likavke aj prostredníctvom mimoškolskej činnosti nadväzuje na prácu a ochotu predchádzajúcich generácií, ktorí viedli a pôsobili v Detskom folklórnom súbore Likava. Detský folklórny súbor bol vždy v rukách skúsených choreografov a jeho program pozostával z tanečnej, spevacej a hudobnej zložky. Repertoár tvorili Palicový tanec, Valašský tanec, Zbojní-

ky tanec, tanec Šuchom z Važca, Sadeňa májov, Východoslovenské karičky a mnoho iných. Členovia súboru nechýbali na žiadnej akcii, ktorá sa konala v dedine alebo blízkom okolí. Na okresných prehliadkach sa umiestňovali na popredných miestach, dedinu reprezentovali aj na celoslovenských festivaloch detských folklórnych súborov i rôznych súťažiach a podujatiach.

Základné i materské školy zo Združenia pedagógov zo škôl s regionálnou výchovou sa počas regionálnych prehliadok prezentujú detskými folklórnymi súbormi, výrobkami detí s regionálnou tematikou a formami výučby regionálnej výchovy na školách.

Na tohtoročnom májovom „Regionálnom pexese“ v Liptovských Sliačoch sa členovia Detského folklórneho súboru Likava predstavili tanečno-spevackým pásmom „Na pltníkov“ v choreografii Jána Mudičku st. Pásmo bolo zostavené z tradícií a zvykov liptovských ale aj likavských pltníkov. Pltnícky život na Liptove mocne zapôsobil aj na detskú predstavivosť. Pltnícka mladá a najmä chlapi trávili väčšinu svojho voľného času v

hore na rúbaniskách, niektorí na plaviskách, kde ich otcovia zamestnávali pri čistení rúbaniska a pri strúhaní a odkôrňovaní dreva. Deti zbierali kresanice z dreva, stružliny a nepoužiteľné drevené odpadky, z čoho si pltnícke rodiny robili zásobu paliva na zimné obdobie. Takto pred zrakmi detí prebiehal celý proces zbíjania pltní a život pltníkov. Počas pracovného oddychu sa deti započúvali do rozprávania otcov a toto všetko našlo mocný reflex v bystrej detskej vnímavosti. Pltnícka tematika sa dostala aj do detských hier, prostredníctvom ktorých deti spoznávajú spôsob života v minulosti, statočnosť, rozvážnosť a obetavosť liptovského pltníka, obraz chápania prírodných javov, boja s prírodou a celkového sociálneho života. Pásmo so žiakmi nacvičili pani učiteľky Bibiana Peniaková a Renáta Mudičková. Do tanca a hier členov súboru doprevádzala ľudová hudba FSK Likava v zložení Miriam Nemčeková, Ľuboš Birtus, Jakub Bereník a Marko Mudička.

PaedDr. Bibiana Peniaková

Žiaci ZŠ s MŠ zavítali do Hlučína na družobné ľahkoatletické stretnutie

Mnohí z Vás, ktorých zaujal nadpis tohto článku, určite viete, o čom bude reč. Tí, ktorí nevedia, tak nech sa páči, čítajte. Tak ako iné podujatia a aktivity v posledných rokoch boli ovplyvnené pandemiou Covid – 19, aj naša družba so Základnou školou Dr. M. Tyrše v Čechách bola prerušená práve z tohto dôvodu. Tri roky sa vzájomná návšteva neuskutočnila. V dňoch 29.-31. 5. 2023 sa 24 odhodlaných športovcov, žiakov 5. až 9. ročníka, zúčastnilo už spomínaného družobného ľahkoatletického stretnutia v Základnej škole Dr. M. Tyrše, pod krídlami Mgr. Pavelkovej a Mgr. Štrbáňovej. Toto stretnutie začalo cestou vlakom do Ostravy s prestupom v Žiline. V Ostrave nás privítala česká pani učiteľka a cesta autobusom do Hlučína bola plná očakávaní. Po obede v školskej jedálni sa žiaci rozdelili do českých rodín. Potom už mal každý žiak program s jeho rodinou. Na druhý deň dopoludnia sa konala ľahkoatletická súťaž: beh na 60m, 400m dievčatá, 800m chlapci, skok do diaľky a hod kriketovou loptičkou. Zaujímavou bola aj "ročníková" štafeta 4x200m, v ktorej družstvo tvorili 2

dievčatá a 2 chlapci v každom ročníku. Naši žiaci bojovali, mnohí až na hranici svojich síl, čo sa odrazilo aj na výsledkoch, boli veľmi úspešní a odniesli si nemálo ocenení. Najväčší úspech dosiahla Nela Kivoňová, žiačka 8. A triedy, ktorá získala zlato vo všetkých 4 disciplínach, bola vyhlásená za absolútnu víťazku medzi dievčatami a domov si doviezla víťazný pohár. Program bol bohatý. Hneď po obede, aj napriek únave pretekárov, hlučinská škola pripravila výlet do Ostravy - Vítkovic do Domu techniky, populárneho náučného centra, kde žiaci mohli vidieť veľa zaujímavých strojov, prístrojov, najnovších vynálezov. Do Hlučína bol návrat podvečer a program večer bol pod taktovkou hlučinských ubytovateľov. V stredu ráno nastal čas lúčenia s novými kamošmi. Niektorým sa ani nechcelo domov, vytvorili sa nové priateľstvá a aj spoločné plány na prázdniny. Priamym vlakovým spojením z Ostravy do Ružomberka cesta ubehla veľmi rýchlo. Určite to bola pre našich žiakov milá a zaujímavá skúsenosť. Budúci školský rok bude naša škola hostiť hlučinských športovcov. Už teraz rozmýš-

ľame nad programom, ktorý pre nich pripravíme, a našou snahou bude opäťovať ich starostlivosť a úprimnú pohostinnosť.

Mgr. Mariana Pavelková

Zazvonil posledný zvonec a prišiel koniec školského roka 2022/2023

Ešte pred rozdáním vysvedčení prebehlo na školskom dvore ZŠ s MŠ Likavka slávnostné ukončenie školského roka 2022/2023 a nechýbala ani rozlúčka deviatakov. Chlieb a soľ, ktoré sa zvyknú v našich končinách používať na privítanie, oni dôvtipne zamenili za fajnú

oravskú slaninku, ktorou sa lúčili s pánom riaditeľom, čo určite bude peknou, a súčasne netradičnou spomienkou pre všetkých zúčastnených.

zdroj Facebook – obec Likavka

Nezabudnuteľná Škola v prírode Ždiar

Po dlhšej prestávke zapríčinennej covidovou situáciou, sme mohli opäť zorganizovať Školu v prírode. Tento rok sme sa rozhodli pre Belianske Tatry a malebnú dedinku Ždiar.

A tak sa v čase od 5. 6. – 9. 6. 2023 mohlo 39 detí zo ZŠ s MŠ Likavka pod vedením p. učiteliek Mgr. Viery Bakošovej, Mgr. Ivety Čutkovej a p. vychovateľky Miroslavy Šatarovej zúčastniť Školy v prírode. Zdravotnú starostlivosť zabezpečovala milá pani zdravotníčka Mária Hrabušová, ktorá si svojím citlivým prístupom získala srdcia detí.

Po rozlúčke s rodičmi sme sa v pondelok vydali na dobrodružnú cestu. Privítali nás majestátne Tatry a krásna rázovitá obec Ždiar.

Po príchode do penziónu Jánošík sme sa ubytovali a po krátkom odpočinku sme sa vybrali na prvú vychádzku do Monkovej doliny. Deti mohli cestou obdivovať rôzne drevené zruby, krásnu prírodu a bystrý potok, ktorý sa tiahol popri chodníku. Po večeri sa ešte vyšantili na ihrisku, zahrali si futbal a pohojdali sa na hojdačkách. Nasledoval zo-

znamovací večierok, kde si jednotlivé izby pripravili svoj vlastný pokrik a spoločne sme sa naučili hymnu školy v prírode. Nezabudli sme ani na svojich najbližších a deti s veľkým oduševnením písali pohľadnice, ktoré adresovali naj-

mä rodičom, ale aj starkým, krstným a svojim blízkym.

Utorok nás privítal daždivým počasím, tak sme doobedňajší čas využili na učenie. Po jednotlivých ročníkoch sme sa venovali najmä utvrdzovaniu učiva zo slovenského jazyka a matematiky. Po výdatnom obede sme šli na krátku vychádzku po dedinke Ždiar. Keďže nám počasie neprialo, tak sme si športové

súťaže – skok do diaľky z miesta a hod loptičkou na cieľ, zorganizovali v spoločenskej miestnosti. Deti boli šikovné a snažili sa podávať čo najlepšie výkony. Na večernom hodnotení boli víťazi odmenení medailami a rôznymi cenami. Zároveň sme si užili program Škola v prírode hľadá Superstar. Deti spievali buď jednotlivito, prípadne v skupinkách. Repertoár bol naozaj pestrý – od ľudoviek, popových pesničiek až po rap. Najviac nás pobavili chlapci zo štvrtého ročníka, ktorí si pripravili jednu vtipnú pieseň, ale aj kultovú pieseň Slovensko moje..., ktorú zaspievali s veľkou hrdosťou a oduševnením.

V stredu sa deti previezli po dedinke Ždiar a jej okolí na vláčiku Maguráčku. Bol to krásny zážitok, keď sme si počas hodinovej jazdy mohli plnými dúškami

vychutnať krásy tohto malebného kraja. Poobede sme navštívili Ždiarsky dom, kde nám milá pani sprievodkyňa pútaovou formou porozprávala o histórii obce Ždiar, o živote ľudí z tohto kraja a ich nádherných krojoch. Zároveň nás oboznámila s rôznymi goraľskými zvykmi a ich typickým nárečím. Deti počúvali naozaj pozorne a užili si aj obliekanie do krojov. Potom si deti mohli nakúpiť rôzne suveníry a drobnosti. Deti mysleli aj na svojich rodičov, súrodencov, ale aj starkých, ktorým dokázali vybrať milé pozornosti, ktorým sa určite potešili. Cestou na penzión sme stihli ešte Beh Školy v prírode, za ktorý bolo každé dieťa odmenené medailou.

Večerný program sme nazvali Škola v prírode má talent, keď sa každá izba predstavila vlastným programom. Deti

boli veľmi kreatívne, vymysleli si rôzne divadielka, vtipné scénky, rozprávania vtipov a pod. Mnohé scénky boli aj poučné, napr. o neprimeranom používaní mobilov v dnešnej dobe, ktoré vedie až k strate kamarátov. Do programu sa zapojili všetky deti a odmenou im bol neúfajujúci potlesk. Večer sme zakončili prekvapením – tombolou. Deti si vylosovali lístček s číslom a dostali drobné darčeky, ktorým sa veľmi potešili.

Na štvrtok sme pre deti vybavili kúpanie. Deti sa mohli dosýtosť vyšantit v peknom bazéne, pričom sme mohli využiť aj vírivku. Veľa detí už plávať vedelo a ostatné si pomohli rôznymi plaveckými pomôckami. Opäť sa potvrdilo, že kúpanie v bazéne patrí k najobľúbenejším činnostiam detí.

Večer deti pomocou rôznych indícií hľadali ukrytý poklad. Všetky triedy boli úspešné a s pomocou bateriek objavili ukryté poklady. Potom už v spoločenskej miestnosti nasledovalo hodnotenie celého týždňa: čistoty a správania sa jednotlivých izieb, najlepších športovcov, spevákov, maliarov, tanečníkov, turistov, prírodovedcov, ale aj najlepších papkáčov Školy v prírode. Deti boli opäť odmenené diplomami, medailami a drobnými vecnými odmenami. Každý večer sme zakončili diskotékou a loptičkovým tancom, ktorý bol veľmi obľúbený.

Potešila nás aj pochvala od zamestnancov penzióna, ktorí naše deti pochválili za správanie a slušnosť, že sa deti vedú pekne pozdraviť, poprosiť a poďakovať. Aj o tomto je Škola v prírode. Deti nielenže prežili pekný týždeň v krásnej prírode Tatier, ale si aj utužili svoje kamarátstva a naučili sa byť samostatnejší. Mnohé z nich boli vôbec po prvýkrát odlúčené od svojich rodičov. Na naše otázky: „Deti, čo sa vám v Škole v prírode najviac páčilo?“ Najčastejšie nasledovali odpovede: „Všetko.“ Prípadne: „Jazda vláčikom a kúpanie.“ A to je aj pre nás, pedagógov, najväčšia odmena. Toto všetko by deti nemohli zažiť bez spoluúčasti rôznych sponzorov. V mene detí ďakujeme za peňažné príspevky Združeniu rodičov školy, p. starostovi Ing. Mariánovi Javorkovi, Urbáorskému pozemkovému spoločenstvu Likavka v zastúpení Ing. Ľubomírom Durdíkom, potravinám VEREX Likavka, p. Petrovi Švichkému a p. Martinovi Mičáňovi. Za bezpečnú prepravu detí do Školy v prírode ďakujeme p. kaplánovi Mgr. Jánovi Grivalskému.

Aj napriek nepriaznivému počasiu, sme s deťmi uskutočnili všetky aktivity, ktoré sme mali naplánované. Deti si upevnili svoje zdravie a zdokonalili svoju fyzickú kondíciu. Veríme, že prežili nezabudnuteľný týždeň, plný zábav, hier, kamarátskych a nových zážitkov, na ktoré budú ešte dlho spomínať.

Mgr. Viera Bakošová

Ochotníci už vystupujú pod menom Likavské divadlo

V decembri minulého roka sme sa po viac ako 100 rokoch fungovania nášho združenia pod menom ZO ZDOS premenovali na LIKAVSKÉ DIVADLO. Založili sme si občianske združenie, aby sme sa mohli uchádzať o finančnú dotáciu z obce.

Obec našej žiadosti vyhovel a podporila nás sumou 600 eur, za čo veľmi pekne ďakujeme. Finančnú dotáciu sme použili na realizáciu novej divadelnej hry „Manžel pre Opalu“, ktorej premiéra sa konala 11. marca 2023. Je to komédia amerického dramatika a scenáristu Johna Patricka, ktorá cez láskavý humor a nadhľad prináša nádej – nádej na zmenu, na lásku, na nový začiatok, na optimistické videnie seba a sveta. Dej hry je o dvoch nerozlučných priateľkách Opaly a Rózy.

Práve preto sa dobrá duša Opala už nemôže prizeráť, ako jej kamarátka Róza márne dni myšlienkami na smrť. A tak sa rozhodne nájsť jej muža, ktorý by bozkával aj zem, po ktorej chodí. V mene kamarátky zareaguje na inzerát,

čo do ich životov pritiahne muža aj nemalé problémy, nechýbajú ani duchovia.

Sálou kultúrneho domu sa ozýval častý smiech a potlesk od nadšených divákov. Celý divadelný kolektív si hru pri reagujúcom publiku náramne užil a hral s o to väčšou chuťou, ako reagovalo obecnstvo. Veď najkrajší dar pre herca a každého organizátora je smiech a potlesk od nadšeného diváka. Obecnstvo bolo senzačné. Herecké výkony všetkých hercov boli podané na vysokej úrovni, hra diváka vtiahla do deja. Nebolo sa kedy nudiť, herci si od srdca zahrali pod vedením hosťujúcej režisérky Marianny Stančokovej. V hlavných úlohách si zahrali dlhoročné herečky Jolka Magová a Magdaléna Hrčková, ktorých úctyhodný vek je naozaj „len číslo“ a text si perfektne zapamätali, deväťdesiatročného kapitána fešáka si zahral predseda DHZ Peter Brtko, chamtivú dcéru Miroslava Raksová a zaťa Alexander Vrabko, text sledovala Valéria Gadáčová.

Najstaršia členka súboru Magdaléna Hrčková (Róza) nedávno oslávila 80 –tku, v divadle pôsobí už 42 rokov, najskúsenejšia herečka Jolka Magová (Opala) je v divadle najdlhšie, už 54 rokov a má 72 rokov. Obidve sú skúsené herečky, ktoré si zahrali naozaj neskuťtočne veľa rôznych divadelných rolí v rôznych hrách, a je obdivuhodné, že aj napriek svojmu úctyhodnému veku si

dokážu zapamätať obrovské množstvo textu. Sršia veľkým elánom a optimizmom, majú radi smiech a radi si nájdu čas na skúšky, kde aspoň na chvíľu môžu uniknúť od svojich starostí, od každodennej reality.

Ako sa hralo najmladšiemu členovi? Alexander Vrabko oslávil 25 rokov a je to jeho druhá hra a divadelná rola. V divadle pôsobí od roku 2018. „Hrá sa mi veľmi dobre. Je to skvelá činnosť, ktorá mi pomohla zistiť význam

frázy: „Dosky, ktoré znamenajú svet“. Za týmto pojmom sa skrývajú hodiny, dni, týždne, mesiace tvrdej spolupráce medzi hercami v skúšaní textov, kostýmov, pohybov a fráz, ktoré vo finálnom podaní boli ukázané na premiére. Srdce ochotníka/dobrovoľníka, ktoré je zapálené pre takúto činnosť, je odmenené potleskom a smiechom, ktorý prináša slasť pre dušu. Nebojte sa počas predstavenia zasmiať, pretože nás hercov to nevyrušuje. Ba práve naopak, povzbudí nás to k tomu, aby sme zo seba dali čo najviac. Som veľmi vďačný za šancu vyskúšať si aké to je byť divadelným hercom. Určite chcem v hraní pokračovať a nacvičovať ďalšie hry, ktoré pre naše obecenstvo budeme s radosťou hrať.“

Celému divadelnému súboru patrí veľká vďaka a obdiv za ich výkon. Likavské divadlo, hoc celú spoločnosť posledné roky poznamenala spoločenská izolácia, sa snaží prispievať k oživeniu spoločenského života a rozšírenia kultúrneho povedomia v obci aj jej okolí.

Miroslava Raksová

Ukážková prírodná záhrada – Záhrada Pod hradom

Na konci dediny cestou na hrad Likava mňajú návštevníci aj Ukážkovú prírodnú záhradu, ktorá je ukrytá v zeleni. Je to prvá záhrada s týmto certifikátom na Lip-

tove a volá sa jednoducho Záhrada pod hradom. Nachádza sa na pozemku, ktorý patrí ku vyše storočnej murovanej horárni (niekedy okolo roku 1900). Kedysi sa tu

nachádzalo hospodárstvo rodiny vedúceho poľesia, zadná záhrada sa kosila pre dobytok. Dnes na pozemku spoločne pracujú a jeho plody zdieľajú dve domácnosti. Spoločne chystáme drevo na zimu, kosíme, staráme sa o stromy, záhony, či zvieratá.

Prírodná záhrada je súčasťou siete záhrad projektu Natur im garten. Základnými kritériami sú nepoužívanie pesticídov, ľahko rozpustných minerálnych hnojív a rašelin. Záhrada by mala ďalej obsahovať aspoň niektoré z prvkov ako sú živý plot z divorastúcich krov, prirodzená lúka, prvky lúky, divorastúce porasty, divoký kút, mimoriadne stanovišťa, listnaté stromy (prednostne pôvodné dreviny), kvety a trvalky. V rámci hospodárenia by tu nemal chýbať kompost, úkryty pre zvieracích priateľov, využitie dažďovej vody, používanie prírody šetrných postupov a materiálov, mulčovanie, zeleninové záhony a bylinky, ovocná záhrada a bobulové kry, zmiešaná kultúra/striedanie plodín/ zelené hnojenie a pod. Táto záhrada spĺňa všetky kritériá, našou najväčšou prioritou je hospodárenie z vodou a budovanie zdravej pôdy. Okrem toho, že je záhrada domovom domácich zvierat aj množstva divých tvorov, je to aj miesto pre hry a učenie detí a to nielen tých našich. Sú tu

vytvorené rozprávkové zákutia a herné prvky z recyklovaných materiálov.

Pozemok je dizajnovaný a hospodárime na ňom podľa princípov permakultúry. Záhrada je súkromná a nieje bežne prístupná verejnosti a to najmä preto, lebo v sezóne navrhujeme a realizujeme iné záhrady. Je však ukážkovou práve preto, že svoje brány niekedy otvára aj návštevníkom a to najmä v rámci komentovaných prehliadok Školy permakultúry. Okrem toho je po dohode otvorená napríklad aj návštevám detí z materskej školy, v pláne máme zážitkové a edukačné aktivity pre škôlkarov a možno raz aj školákov. Tento víkend sa tu uskutočnilo stretnutie nášho likavského združenia zväzu záhradkárov, ktorého sme

tiež hrdými členmi:) Naším cieľom je inšpirovať a vzdelávať k hospodáreniu založenému na pozitívnych vzťahoch. Radi zdieľame vedomosti a naopak učíme sa od našich návštevníkov.

<https://skola.permakultura.sk/komentovane-prehliadky/zahrada-pod-hradom/>

Klára Mydliarová

Tak výhodne

Aj pre obyvateľov Likavky!

Bankujte ešte výhodnejšie s Prima bankou a získajte množstvo výhod pre celú rodinu.

- Osobný účet, ktorý odmeňuje – môžete mať aj ZADARMO
- Pravidelné sporenie s úrokom 5,0% ročne – aj pre DETI A ŠTUDENTOV
- Hypotéka s férovým úrokom pre každého

Detský
a Študentský
účet
zadarmo

Radi vás privítame na našej pobočke v **OC Adria, Podhora 55, Ružomberok**.
Otváracie hodiny: Pon – Pia: 09:00 – 12:00, 13:00 – 17:00 hod.

Ďakujeme za výbornú spoluprácu s obcou Likavka a tešíme sa na ďalšiu.
Prima banka Slovensko, a.s. – partner obce Likavka.

Pravidelné sporenie k Osobnému účtu od 10 € do 50 € mesačne, k Študentskému účtu od 10 € do 30 € mesačne a k Detskému účtu od 10 € do 20 € mesačne. Doba sporenia 12, 18 a 24 mesiacov; pre Sporenie k Detskému účtu 36 a 60 mesiacov. Viac informácií na www.primabanka.sk

www.primabanka.sk
Infolinka: 0850 700 007

Prima Banka

Na zasmiatie

Čím sa principiálne odlišuje ženský byt od mužského?

V ženskom byte sa umýva riad po varení, v mužskom pred varením.

Policajt sa pýta triezvejúceho chlapíka:
– Ako sa voláte?

On na to:

– Hovorte mi nejaké mená, ja si spomeniem.

Zákazník sa v obchode so zvieratami čuduje:

– Za tohto papagája chcete 300 eur? Veď nevie povedať ani jedno slovíčko!
– To je síce pravda, ale zato vie vynikajúco uvažovať.

Blondínka vyplňa dotazník:

Otázka: Máte trvalý vzťah?

Odpoveď: Dnes nie.

V nebi sú dve brány - jedna s označením „muži, ktorí žili pod papučou“ a druhá „muži, ktorí nežili pod papučou“. Pri bráne s označením „pod papučou“ stoja všetci muži okrem jedného. K tomu jedinému,

ktorý stojí pri bráne „neboli pod papučou“ príde svätý Peter a pýta sa:

– Prečo tu stojíš? To si jediný, kto nebol pod papučou?

Muž na to:

– Ja neviem. Žena ma sem postavila.

Majster sa zastaví pri robotníkovi a hovorí mu:

– Jožo, tiež by si mohol niečo prehodiť.

– Keď ja majster toho moc nenahovorím.

– Ja som myslel zo pár lopát piesku.

Pri prehliadke jednej jaskyne zrazu jedna žena vypáli manželovi riadne zaucho. Sprievodca sa pýta:

– Čo to tu stvárate?

– Nemohla som odolať, je tu taká super akustika!

Synátor prekvapí rodičov v najlepšom.

Pýta sa:

– Čo to robíte?

– Nič synak.

– A prečo sa pritom hýbate?

Opitý chlap ohmatáva dookola betónový pilier mosta, a keď ho už trikrát obide, s hrôzov zakričí:

– Veď ja som tu zamurovaný!

– Pozývam ťa na pivo. Máš čas?

– Mám čas na päť pív...

– Je to čierne, biele, čierne, biele, čierne, biele... Čo je to?

– Tučniak robí kotúle.

Manželský dialóg:

– Ty ma nikdy nezoberieš von. Stále sme len doma.

– Hej? A kto ťa minule odviezol do nemocnice, keď si si zlomila nohu?

– Prečo je tá tvoja žena celý deň ticho?

– Primiešal som jej do pleťového krému trochu cementu.

– Mami, ja sa za Fera nevydám. Je ateista, a ani na peklo neverí.

– Len sa vydaj, dcéra moja, však on uverí!

– Pán farár, smie sa robiť ľuďom zle?

– Nie, syn môj, robiť zlo je veľký hriech.

– Tak prečo ste ma potom zosobášili?

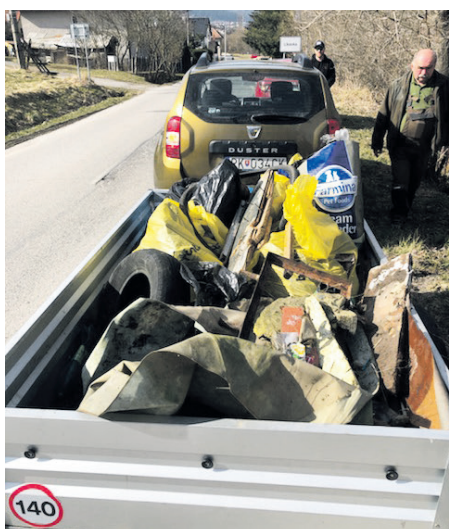
Čomu sa hovorí roztržitosť?

Keď na raňajkách pobozkáte vajíčko natvrdo a manžela pobúchate lyžičkou po hlave.

Čistý revír = čistá príroda

Na základe výzvy Slovenskej poľovníckej komory zapojiť sa do projektu Čistý revír = čistá príroda a taktiež v rámci vyhlásenia 22. apríla ako Dňa zeme, ktoré v súčasnosti predstavuje najväčšie enviro-

mentálne hnutie na svete zorganizovali členovia Poľovného združenia LIKAVA-CHOČ dňa 18.3.2023 už tradične 3. ročník dobrovoľníckej akcie zameranej na odstránenie odpadkov z poľovného revíru, ale aj iných častí katastra obce. Viac ako 60 dobrovoľníkov bolo rozdelených do skupín, ktoré najmä v lokalite Kramárisk, Hlivova, bane Drndošovo, Mnícha, Žabova, cesty na Martinček, Strelnice zbierali odpadky ozaj všetkého druhu – pneumatiky, stavebný odpad a iné. Odpad bol zbieraný do vriec a tieto členmi PZ odvážané na zberný dvor obce. Dobrovoľníci vyzbierali také množstvo odpadu, ktoré by sa zmestilo do cca 3 nákladných vozidiel. Potešila účasť žiakov základnej školy a detí, organizovaných v eRku, ktorí prejavili angažovanosť a kladný vzťah k obci a životnému prostrediu.

Po skončení dobrovoľníckych aktivít všetkým dobre „padla“ chutná klobása a teplý čaj, ktoré pripravili likavskí poľovníci.

Cieľom akcie bolo pripomenutie si našej závislosti na zdrojoch, ktoré nám naša Zem poskytuje a preto je potrebné ich chrániť a venovať im náležitú pozornosť. Taktiež cieľom tejto akcie bolo ukázať verejnosti, že lov je pre nás na mieste poslednom, no mať zdravú zver v čistej prírode prioritou.

Následne aj v 22. týždni mesiaca máj a jún bolo zistené v lokalite Hlivovo – „rekreačná lúka s posedom a ohniskom“ rozhádzané veľké množstvo odpadu po tzv. tiež turistoch. Zamestnanci UPS a členovia výboru vyzbierali cca 5 vriec odpadu rôzneho druhu. Aj touto cestou chceme poprosiť turistov, ale aj ostatných, ktorí využijú túto zelenú oázu pokoj, aby si odpadky zobrali zo sebou, alebo uložili do vreca na tieto účely. Záverom chceme poďakovať všetkým, ktorí sa zúčastnili týchto akcií a prispeli k tomu, že naša obec je zasa o niečo krajšia a atraktívnejšia a všetkým, ktorí tento „nechcený odpad“ tvoria opätovne odkazujeme, „príďte o rok medzi nás.

Mgr. Jozef Haluška
PZ LIKAVA - CHOČ

JÚN – mesiac poľovníctva a ochrany prírody

A opäť máme mesiac jún, krásny to mesiac poľovníctva a ochrany prírody. Dôležitou súčasťou poľovníckeho obhospodarovania zveri je ochrana mláďat. Keď prichádzajú na svet, príroda je o čosi viac krehkejšia a zraniteľnejšia. Aj preto by sme mali byť k nej citlivejší a ohľaduplnejší. Nie nadarmo je mesiac jún vyhlásený za mesiac poľovníctva a ochrany prírody. V tomto období si viac ako inokedy uvedomujeme potrebu chrániť v prírode všetko živé a neživé. Najviac raticovej zveri sa rodí práve v mesiacoch máj a jún. Znova upozorňujeme na problematiku „zachraňovaných

mláďat“. Najviac neželane zachraňovaných mláďat (turistami, deťmi...) evidujeme práve pri srnčej a jelenej zveri, na ktorú možno natrafiť aj neďaleko ľudských obydli, turistických trás a chodníkov, na lúkach a pasienkoch, ktoré ľudia bežne navštevujú. Preto dochádza tak často k „nechcenej“ záchrane mláďat. Tieto sa ukrývajú v blízkom okolí miesta, kde sa narodili. Matka odchádza za potravou, ale opätovne sa k mláďatám vracia, dojčí ich a stará sa o nich. Srnčatá a jelienčatá majú v začiatkoch svojho života omnoho menej intenzívny pach ako dospelé jedince. Je to tiež jeden zo

spôsobov prirodzenej ochrany pred predátormi.

Keď nájdete v prírode mláďa, nechytajte ho do rúk, nedajte očuchávať ani olizovať psom. Radšej sa v tichosti rýchlo vzdialte. Matka pozná mláďa čuchom a ak po dotyku páchne neprirodzene, opustí ho a mláďa zahynie. Mláďa neberte domov, podľa legislatívy Slovenskej republiky sa jedná o porušenie zákona o ochrane prírody a trestného zákona (§ 310).

Pokiaľ sa predsa len vyskytnú prípady, kedy voľne žijúci živočíchy potrebujú našu pomoc, je potrebné kontaktovať člena poľovníckej organizácie, resp. ochrany prírody.

Mgr. Jozef Haluška
PZ LIKAVA - CHOČ

Pred zápasom s Partizánskou Ľupčou.

Sezóna stolných tenistov 2022-23

Po dvoch covidových ročníkoch sa mužstvá Likavky začali intenzívne pripravovať na novú sezónu 2022/23. Na novej podlahe a s elánom sa začali hráči pripravovať na sezónu. Niektorí hráči a žiaci sa zúčastnili na tréningovom kempe v českom mestečku Hluk, ja som si pripra-

vu spestril zápasmi v Báčskom Petrovci na Slovenských dňoch 2022, kde okrem folklóru prebiehajú aj športové súťaže krajanov.

Pre začatím sezóny sa na klubovej schôdzi rozhodlo, že do súťaží v roční-

ku 2022/23 prihlásime len 3 družstvá dospelých, 1 družstvo dorastencov a 1 družstvo žiakov. Mnohé mužstvá v okrese počas covidu prestali hrať, aj u nás z rôznych príčin niektorí hráči prestali buď hrať úplne, alebo študijné a pracovné záležitosti neumožňujú hráčom pravidelne hrať. Súťaže sa začali tradične koncom septembra.

Veľký úspech zaznamenal počas sezóny Michal Švento, keď 7. januára 2023 zvíťazil vo štvorhre spoločne s Petrom Magom (Baničné) a získali titul majstra okresu pre rok 2023. Vo finále zdolali Vierik a Veselovským (Biely Potok) 3:2.

Michal Švento – kapitán A mužstva:

Cieľom mužstva bolo 5. ligu udržať a nevypadnúť. V súťaži sme napokon skončili predposledný - na 11 mieste s 3 víťazstvami, 4 remízami a 15 prehrami. Veľa zápasov sme prehrali len veľmi tesne. Predposledné miesto znamenalo, že sme 3. júna 2023 odohrali baráž na našich stoloch o záchranu v 5. lige s mužstvom Partizánskej Ľupče - 2. mužstvo 6. ligy z okresu Liptovský Mikuláš. Aj tu podobne ako počas celej súťaže sme doplatili na nevyrovnanosť mužstva, ja s Haluškom sme chytili 7 bodov, ostatní hráči nevyhrali nič a tak sme prehrali 7:10 a tak sme z 5. ligy vypadli. Výborne sa darilo Róbovi Haluškovi a celkom dobre aj mne. Stabilne hrali za nás hrali aj Marek Trnka a žiak Samuel Švento.

Majstri okresu v štvorhre, január 2023.

2023/1/7 16:11

Majstri okresu - žiaci RBK.

Úspešnosť hráčov podľa rebríčka: 6. R. Haluška 84%, 13. M. Švento 68%, 45. M. Trnka 28% a 51. Samuel Švento 12%.

Bažík Tomáš – kapitán B mužstva:

7. liga, ktorú teraz hrávame odpovedá našej výkonnosti. Oproti minulej sezóne hrávali pravidelne aj Martin Tkáč a Peter Slačka. Cieľom mužstva bola medailová priečka, ktorá nám tesne unikla a skončili sme štvrtí.

Úspešnosť hráčov podľa rebríčka: 7. M. Tkáč 82%, 15. P. Slačka 70%, 26. D.

Švento 57%, 30. Roško 50%, 46. T. Bažík 36%.

Braňo Fajta – kapitán C-mužstva:

Túto sezónu hrávalo mužstvo vo veľmi zmenenej zostave. Celkovo sme skončili v strede tabuľky na 6. mieste, čo odpovedá našim možnostiam. Šancu dostával aj žiak Samuelovi Švento. Výkony ukazujú, že sme sa rozhodli dobre a Samuel bol náš najlepší hráč.

Úspešnosť hráčov podľa rebríčka: 16. S. Švento 64%, 20. V. Durdík 50%, 37. P. Vrabko 12%.

Michal Švento – tréner žiackeho a dorasteneckého mužstva

Po dlhšom snažení sa nášmu žiakemu a dorasteneckému mužstvu mimoriadne darilo. V oboch súťažiach sme skončili na 1. mieste a stali sme sa majstrami okresu Ružomberok. Je to dobrý prísľub do budúcnosti. Hráčom pomohli aj tréningové kempy v Čechách. Ukazuje sa, že tam kde pracujú so žiakmi, môžu čakať časom aj výsledky. Žiaľ so žiakmi sa momentálne pracuje len v Ľubochni, Černovej, Ružomberku a u nás. Do mužstva žiakov pribudol aj talentovaný Matúš Kužela.

Samuel Švento sa zúčastnil aj mnohých turnajov a bodovacích turnajov, kde sa stretal s najlepšími žiakmi v rámci Slovenska a svoju výkonnosť má možnosť zlepšovať. Podobne prvé skúsenosti v kategórii najmladších žiakov zbiera Noemi Šventová.

Hráči sa na tréningy a zápasy tešia, verím, že našu základňu ešte rozšírime. Potešujúci je fakt, že náš klub za prácu s mládežou ocenil aj stolnotenisový zväz dotáciou 960 eur na nákup stolnotenisového materiálu.

Úspešnosť hráčov podľa rebríčka žiaci: 1. S. Švento 100%, 3. M. Kužela 84%, 12. D. Švento 40%.

Úspešnosť hráčov podľa rebríčka dorastenci: 1. S. Švento 89%, 4. J. Švento 76%, 6. V. Hattala 73%, 7. P. Dančo 69%.

*Ing. Michal Švento
predseda STO*

Všetci medailisti MO.

Zo života MS SČK Likavka - úspešné hliadky prvej pomoci

Čas tak rýchlo letí, ani sme sa nena-
zdali a prvý polrok máme za sebou. Ži-
vot po ťažkých rokoch kovidových ob-
medzení sa pomaly vracia do svojich
koľají a tomu naznačuje aj množstvo
akcií, na ktorých sme sa zúčastnili.

Rok 2023 sme ako vždy začali výročnou
členskou schôdzou, kde sa po roku
stretli členovia spolku v príjemnej atmo-
sfére. Dohodli sme si plán práce, zapra-
covali sme doň nové nápady, ale bude-
me pokračovať aj v starých, osvedčených
akciách. Nezabudli sme ani na našich
milých jubilantov a darcov krvi. Verím,
že ich malý darček od nás potešil.
Celkom úspešné sú hliadky prvej pomo-
ci. Zúčastnili sme sa s nimi Behu oslo-
bodenia, pre našich hasičov sme v telo-
cvični ZŠ postavili hliadku pri jarnej
lige mladých hasičov, ale boli sme vypo-
môcť aj na podobnej akcii v Bielom Po-
toku, keďže tam nemajú spolok SČK.

Hliadku sme vytvorili aj pre ZŠ v Liptov-
skej Teplej pri príležitosti MDD, kde
žienky z nášho spolku asistovali a dáva-
li pozor. Spokojnosť bola na obidvoch
stranách a verím, že hliadky prvej pomo-
ci z nášho spolku SČK budú aj naďa-
lej úspešné.

V apríli sme si opäť urobili výlet do Jab-
lonky, autobus sme naplnili, žiaľ ne-
mohli sme

vyhovieť všetkým záujemcom. Myslím,
že účastníci boli so zájazdom spokojní,
svedčil o tom plný kufor kvietkov, kto-
rými si spríjemnia domácnosti a potešia
oko všetkých okoloidúcich.

Zúčastnili sme sa aj divadelného pred-
stavenia v Ružomberku, na ktorom sme
sa výborne
pobavili a získali obrovský kultúrny zá-
žitok. Dúfam, že sa na divadlo pozrieme
aj v budúcnosti.

Pred nami je leto, prázdniny, dovolen-
ky, tak chceme všetkým obyvateľom obce
popriať oddych, plno nových zážitkov,
ale hlavne dávajte si pozor, aby sme sa v
zdraví mohli aj naďalej stretávať na na-
ších akciách.

Beáta Vrabková